

Sotsiaalhoolekande seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (vaimse tervise teenus)

Kaidy Aljama
18.12.2024

SOTSIAALMINISTEERIUM

Tänane olukord

Alates 2021.a septembrist on Sotsiaalministeerium jaganud taotlusvooru kaudu rahastust **KOV-le vaimse tervise teenuste pakkumiseks**.

Alates taotlusvooru algusest on taotluse esitanud KOV-ide arv kasvanud ning meede KOV-de poolt omaks võetud.

Taotlusvooriga kaasnevad:

- rahastamise järjepidevuse probleem
- eelarve jätkuvuse probleem

Sellele on viidanud ka Riigikontroll COVID-19 kriisiga seotud meetmeid analüüsides järgmiselt: „kiired jalad ega nobedad näpud ei saa olla toetuse andmise mõõdupuu“.

Seni enim pakutud vaimse tervise teenused:

- psühholoogiline nõustamine
- pereteraapia, perenõustamine
- vaimse tervise kriisinõustamine/ psühhosotsiaalne kriisiabi
- hingehoidlik nõustamine
- kogemusnõustamine
- leinanõustamine
- loovteraapia (muusika,- kunsti,- liikumis)
- mänguteraapia

Seaduse eesmärk

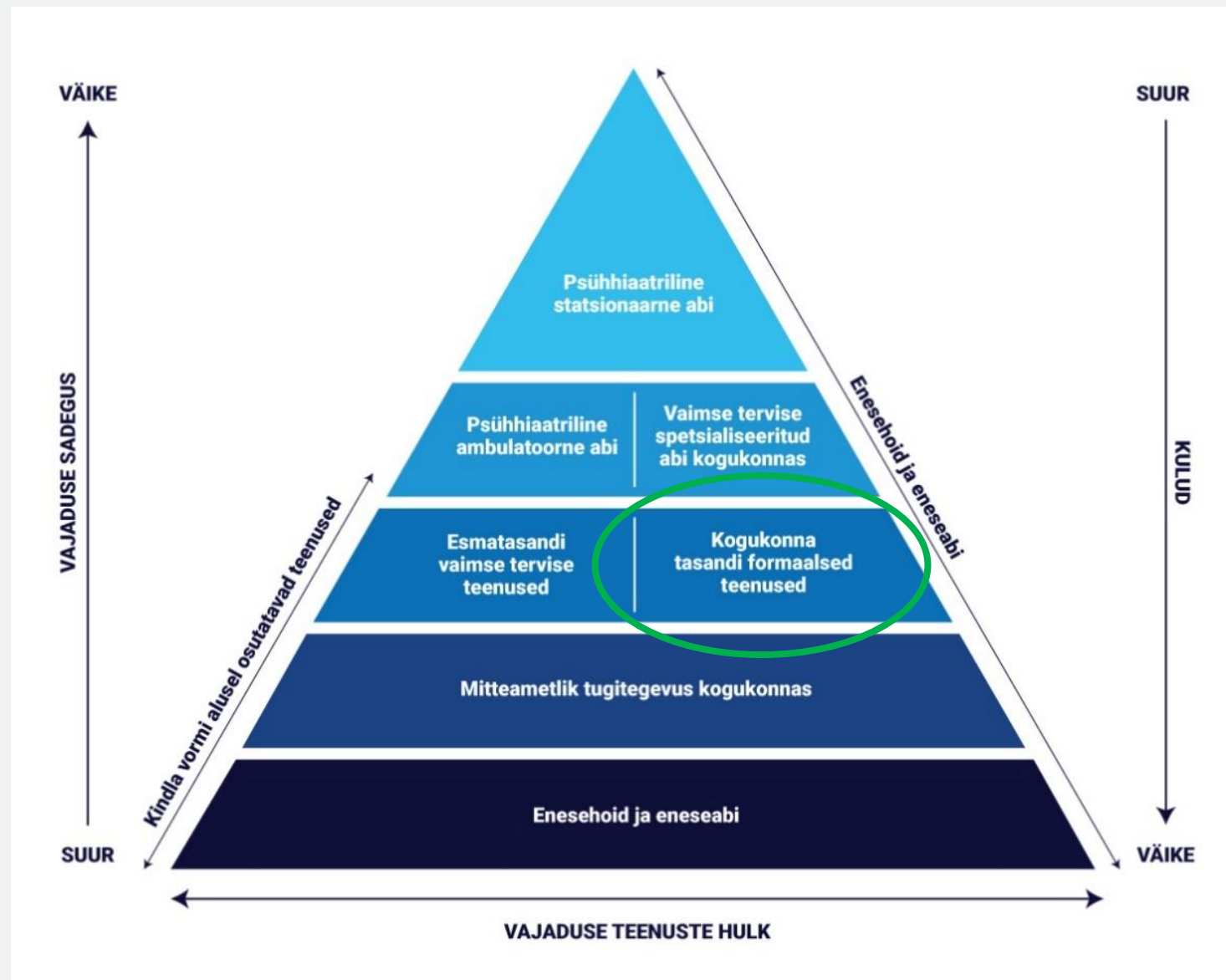
Parandada vaimse tervise, s.o psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi* kättesaadavust kohalikul tasandil, võimaldades KOV-idel iseseisvalt korraldada ja rahastada vaimse tervise teenuseid.

Muuta rahastusmehhanism püsivamaks ning anda KOV-idele suurem autonoomia sobivate teenuste pakkumisel.

Alates 01.01.2025 muutub rahastusskeem ning raha ei jaotata taotlusvooru kaudu vaid läbi KOV toetusfondi.

** Vaimse tervise teenus – KOV-i elanikele pakutav psühhosotsiaalne ja psühholoogiline abi:*

- psühhosotsiaalne abi – inimeste psühhosotsiaalsed heaolu parandavad tegevused, mida pakuvad oma pädevuse piires selleks asjakohase ettevalmistusega isikud;*
- psühholoogiline abi – psühholoogi rakendatav inimesele või inimrühmale suunatud professionaalne tegevus eesmärgiga leevendada düstressi ning parandada vaimset tervist ja heaolu.*

Joonis: Vaimset tervist toetavate tegevuste ja teenuste korralduse optimaalne jaotus

Allikas: Vaimse tervise tegevuskava 2023-2026, Sotsiaalministeerium, 2022

Eelarve

- Toetusfondi eelarve on 1 542 000 eurot aastas, mis jaotatakse KOV-ide vahel proportsionaalselt elanike arvule.
- Minimaalne toetus KOV-i kohta on vähemalt 1/250 (**6000 eurot**) ja maksimaalne kuni 1/16 (**96 000 eurot**) kogu toetuse mahust.

JUHEND KOHALIKELE OMAVALITSUSTELE psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi pakkumiseks toetusfondi rahastusest

Sisukord

1.	Juhendi eesmärk.....	2
2.	Soovituslik protsess.....	2
2.1.	Psühhosotsiaalse või psühholoogilise abivajaduse tuvastamine ja selle pakkumiseks toetusfondi rahastuse kasutamine	2
2.2.	Vajaduse täpsustamine ja korra kehtestamine	2
2.3.	Asjakohase ettevalmistusega teenusepakkuja leidmine ja koostöö	3
2.4.	Aruandlus.....	5

Juhendi eesmärk

Soovituslik juhend on mõeldud kohalike omavalitsuste toetamiseks psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi planeerimise protsessis.

Juhend tugineb 2021.-2024. a vaimse tervise teenuse toetuse ning psühholoogi palga-ja juhendamistoetuse taotlusvoorude senisele praktikale.

Psühhosotsiaalse või psühholoogilise abivajaduse tuvastamine ja selle pakkumiseks toetusfondi rahastuse kasutamine

Lähtekohaks KOV-i soov pakkuda oma elanikele vaimse tervise tuge.

Vajaduse täpsustamine ja korra kehtestamine*

- Peamised sihtrühmad
- Pakutavad teenused
- Teenuste korraldus
- Teavitamine

*SHS § 14 lõige 2

Asjakohase ettevalmistusega teenusepakkuja leidmine ja koostöö

Asjakohane ettevalmistus on **hariduslik ja kutsealane ettevalmistus**, mis loob eeldused **professionaalseks ja kvaliteetseks teenuseosutamiseks**:

- sobiv tasemeharidus
- läbitud vastav täiendkoolitus
- piisav praktika ehk töökogemus

Koostöö erialaorganisatsioonidega

Aruandlus

KOV esitab statistilised aruanded toetusfondist rahastatud vaimse tervise teenuste kohta* üks kord aastas, aasta lõpu seisuga eelneva 12 kuu kohta. Aruandega kogutakse andmed vaimse tervise teenuse osutamise kohta isikustamata kujul.

1. Toetusfondi eelarveliste vahendite kasutamine
2. Teenuste liik
3. Teenuskordade arv
4. Kulutused kokku
5. Demograafilised andmed: sugu, vanusrühm

*Vastavalt sotsiaalkaitseministri 17. märtsi 2021. a määrusele nr 7 „Sotsiaalhoolekandeleaste statistiliste aruannete koostamise nõuded, andmete koosseis ja esitamise kord“ (määrus muutmisel)

Oluline

- Kontaktide korrastamine, info liikumine KOVs sees
- Küsimuste korral võtke ühendust kaidy.aljama@sm.ee